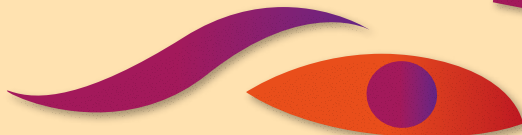

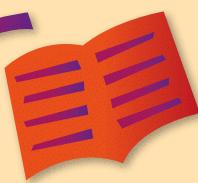
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

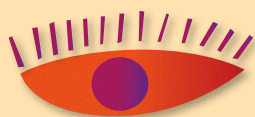
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ

ΗΜΕΡΑ

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΝ
ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Τριάντα περίπου χρόνια μετά την υιοθέτηση της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού του ΟΗΕ, όλα τα παιδιά συνεχίζουν να ζουν κάτω από παγκόσμιες απειλές υψηλής έντασης. Φτώχεια και πείνα, πόλεμοι, φυσικές καταστροφές, κοινωνικός αποκλεισμός, μαζικές μετακινήσεις προσφύγων και μεταναστών, πολιτισμικές διακρίσεις και βαθιές ανισότητες αποτελούν, δυστυχώς, συνηθισμένα φαινόμενα.

Ο φετινός εορτασμός της Ημέρας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, στις 20 Νοεμβρίου, είναι και για τη χώρα μας σημαντικός, ιδιαίτερα τώρα που βγαίνει από την κρίση, προκειμένου να σχεδιάσουμε και να δεσμευτούμε όλοι, το κράτος, η περιφερειακή και τοπική αυτοδιοίκηση, καθώς και οι οργανώσεις της κοινωνίας πολιτών, σε ένα πολυετές μακροπρόθεσμο εθνικό σχέδιο για τον σεβασμό των δικαιωμάτων των παιδιών.

Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού αναγνωρίζει το μερίδιο της δικής του ευθύνης απέναντι στα πολιτισμικά δικαιώματα των παιδιών και των νέων. Στις μέρες μας οι κοινωνικές ανισότητες και διακρίσεις γίνονται ακόμη πιο σκληρές όταν παίρνουν τη μορφή πολιτισμικών διακρίσεων και στιγματίζουν τα παιδιά μέσα και έξω από το σχολείο. Στο στόχαστρο βρίσκεται κάθε διαφορετικό χαρακτηριστικό, συμπεριφορά, ευαισθησία. Οι διακρίσεις γλώσσας, φυλής, φύλου, χρώματος, θρησκευτικής πεποίθησης, σεξουαλικού προσανατολισμού κάνουν την καθημερινή ζωή πολλών ανηλίκων δυσβάσταχτη. Απέναντι σε αυτά τα φαινόμενα οφείλουμε να πάρουμε θέση, να αναπτύξουμε δυνατά και καθαρά επιχειρήματα. Οι προκαταλήψεις και τα φαινόμενα λεκτικής και σωματικής βίας δεν αφορούν μόνο τους θύτες και τα θύματα αλλά καθένα και καθεμιά μας.

Στις προκλήσεις των καιρών η θετική απάντηση που έχουμε να αντιτάξουμε είναι η ελεύθερη έκφραση, η συμμετοχικότητα, η συνεργασία, η δημιουργικότητα, η φαντασία, ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και η αλληλεγγύη. Καθώς στις νεαρές ηλικίες συγκροτείται η ιδιαίτερη πολιτισμική ταυτότητα, είναι σημαντικό το περιβάλλον που δημιουργούμε για τα παιδιά μας να τους καλλιεργεί ελευθερία γνώμης, κριτική ματιά και υπεύθυνη στάση.

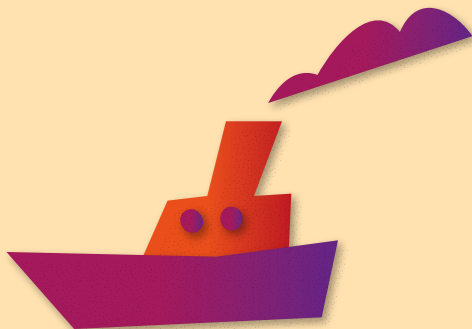
Το παιδί-πολίτης, ένα υπό διαμόρφωση μέλος της δημοκρατικής κοινωνίας, δικαιούται να έχει ισότιμη πρόσβαση στις κοινωνικές διεργασίες, να συμμετέχει και να παίζει ενεργό ρόλο στη διαμόρφωση της ζωής και του μέλλοντός του.

Έχουμε υποχρέωση να φροντίσουμε και να υποστηρίξουμε ιδιαίτερα τα παιδιά που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, όπως τα παιδιά σε κατάσταση φτώχειας, τα παιδιά που εγκαταλείπουν πρώιμα το σχολείο, τα έγκλειστα παιδιά σε ιδρύματα, φυλακές ανηλίκων και κέντρα κράτησης, τα παιδιά με αναπηρίες, τα παιδιά Ρομά, τα παιδιά-πρόσφυγες και μετανάστες, καθώς και όλες τις άλλες ομάδες που κινδυνεύουν με αποκλεισμό.

Μετατρέποντας τις σκέψεις μας σε πράξη, σχεδιάζουμε παρεμβάσεις και προγράμματα που θα φέρουν αλλαγές στον λόγο, στις συνειδήσεις και στις καθημερινές κοινωνικο-πολιτισμικές πρακτικές μας.

Μυρσίνη Ζορμπά

Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

1. ΠΑΙΔΙΑ ΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ

Όλα τα κορίτσια και τα αγόρια από 0 έως 18 ετών.

2. ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

Όλα τα παιδιά είναι ίσα. Έχουν δικαίωμα να ζουν χωρίς διακρίσεις σε βάρος τους εξαιτίας της φυλής, του φύλου, της γλώσσας, της θρησκείας, των απόψεων, της περιουσίας, της κατάστασης, των ιδιαίτερων αναγκών ή της εμφάνισής τους.

3. ΤΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Όταν οι μεγάλοι παίρνουν αποφάσεις που αφορούν τα παιδιά, πρέπει να υπολογίζουν πριν από όλα το συμφέρον των παιδιών. Η Πολιτεία πρέπει να προστατεύει και να φροντίζει τα παιδιά, αν οι γονείς τους αδυνατούν.

4. ΜΕΤΡΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Η Πολιτεία πρέπει να παίρνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για να εφαρμόζονται τα δικαιώματα των παιδιών.

5. Ο ΡΟΛΟΣ ΓΟΝΙΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ

Οι γονείς ή οι κηδεμόνες ενός παιδιού είναι υπεύθυνοι να το μεγαλώνουν έτσι ώστε να αναπτύσσονται οι ικανότητές του, και να το βοηθούν να μάθει και να ασκεί τα δικαιώματά του.

6. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗ ΖΩΗ

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα στη ζωή και στην ανάπτυξη.

7. ΟΝΟΜΑ ΚΑΙ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ

Δικαίωμα κάθε παιδιού είναι να εγγράφεται στο ληξιαρχείο με τη γέννησή του και να έχει όνομα, επώνυμο και ιθαγένεια, δηλαδή να ανήκει σε μία χώρα.

8. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Η Πολιτεία πρέπει να βοηθά τα παιδιά να διατηρούν την ταυτότητα, την ιθαγένεια και τις οικογενειακές τους σχέσεις.

9. ΖΩΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Κάθε παιδί έχει δικαίωμα να ζει μαζί με τους γονείς του, εκτός αν αυτοί ζουν χωριστά, αν δεν μπορούν να το φροντίσουν ή αν πρέπει να απομακρυνθεί από αυτούς για το καλό του. Όταν ζει μακριά από τους γονείς του, το παιδί έχει δικαίωμα να τους βλέπει και να επικοινωνεί μαζί τους, εκτός αν αυτό είναι αντίθετο με το συμφέρον του.

10. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΕΠΑΝΕΝΩΣΗ

Αν ένα παιδί ζει σε διαφορετική χώρα από τους γονείς του, έχει δικαίωμα να ξαναβρεθεί μαζί τους και να μείνουν όλοι μαζί στο ίδιο μέρος.

11. ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από κάθε παράνομη απομάκρυνσή τους από τη χώρα στην οποία ζουν.

12. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΓΝΩΜΗΣ

Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να εκφράζουν ελεύθερα τις απόψεις τους. Οι μεγάλοι πρέπει να ακούν και να παίρνουν σοβαρά υπόψη τους τη γνώμη των παιδιών για θέματα που τα αφορούν, ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά τους.

13. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΕΚΦΡΑΣΗΣ

Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να αναζητούν, να μαθαίνουν και να μεταδίδουν πληροφορίες και ιδέες, καθώς και να εκφράζονται ελεύθερα μέσα από τον γραπτό ή προφορικό λόγο, την τέχνη ή με άλλους τρόπους, αρκεί να σέβονται τα δικαιώματα των άλλων.

14. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΚΕΨΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να σκέφτονται ελεύθερα και να πιστεύουν σε μια θρησκεία.

15. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να συναντιούνται, να συνεργάζονται και να συμμετέχουν σε συγκεντρώσεις, αρκεί να μην παραβιάζουν τα δικαιώματα των άλλων.

16. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ

Κανείς δεν μπορεί να επεμβαίνει αυθαίρετα ή παράνομα στην ιδιωτική ζωή, την οικογένεια, την κατοικία ή την αλληλογραφία ενός παιδιού, ούτε να προσβάλλει την τιμή και την υπόληπότητά του.

17. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να μαθαίνουν τι συμβαίνει γύρω τους από τα μέσα ενημέρωσης (εφημερίδες, ραδιόφωνο, τηλεόραση, ηλεκτρονικά μέσα).

Η Πολιτεία πρέπει να ενθαρρύνει τα μέσα να διαδίδουν χρήσιμες πληροφορίες και να προστατεύουν τα παιδιά από ό,τι μπορεί να τα βλάψει.

18. ΕΥΘΥΝΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΓΟΝΕΩΝ

Οι γονείς ή οι κηδεμόνες ενός παιδιού έχουν την ευθύνη της ανατροφής και της ανάπτυξής του. Η Πολιτεία πρέπει να τους βοηθά σε αυτή την αποστολή και να εξασφαλίζει τη δημιουργία υπηρεσιών φροντίδας για τα παιδιά.

19. ΒΙΑ, ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΗ, ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από κάθε μορφή βίας, προσβολής, παραμέλησης, εγκατάλειψης, ψυχολογικής, πνευματικής, σωματικής ή σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης, όσο βρίσκονται στην ευθύνη των γονιών ή των κηδεμόνων τους ή άλλων προσώπων στα οποία αυτοί τα έχουν εμπιστευθεί.

20. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Όταν το παιδί δε ζει με την οικογένειά του ή αυτή δεν μπορεί να το φροντίσει, έχει το δικαίωμα ειδικής προστασίας και βοήθειας, μέσα από θεσμούς όπως η υιοθεσία, η φιλοξενία σε ανάδοχη οικογένεια ή σε κατάλληλη στέγη/ίδρυμα.

21. ΥΙΟΘΕΣΙΑ

Η Πολιτεία πρέπει να παίρνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε μια υιοθεσία που γίνεται στην ίδια χώρα ή σε άλλη να είναι σύμφωνη με τον νόμο και να λαμβάνεται υπόψη πάντως απ' όλα το συμφέρον του παιδιού.

22. ΠΑΙΔΙΑ-ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Τα παιδιά-πρόσφυγες, που έχουν φύγει μόνα τους ή συνοδευόμενα από τους δικούς τους από την πατρίδα τους επειδή εκεί κινδύνευαν, έχουν το δικαίωμα ειδικής προστασίας καθώς και όλα τα δικαιώματα που έχουν και τα άλλα παιδιά.

23. ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

Τα παιδιά με σωματικές ή πνευματικές αναπηρίες έχουν το δικαίωμα να ζουν σε συνθήκες που εγγυώνται την αξιοπρέπειά τους και ευνοούν την αυτονομία τους. Να τους παρέχεται ειδική φροντίδα και να συμμετέχουν ισότιμα στην εκπαίδευση και την κοινωνική ζωή.

24. ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Όλα τα παιδιά έχουν το δικαίωμα στην προληπτική φροντίδα της υγείας τους και όταν αρρωσταίνουν να χρησιμοποιούν τις απαραίτητες ιατρικές υπηρεσίες για τη θεραπεία τους.

25. ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΑΝΑΔΟΧΗΣ

Όταν ένα παιδί τοποθετείται σε ένα ίδρυμα ή σε μια ανάδοχη οικογένεια, η Πολιτεία πρέπει να παρακολουθεί και να ελέγχει αν το φροντίζουν σωστά και αν απολαμβάνει όλα τα δικαιώματά του.

26. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν την κατάλληλη κοινωνική φροντίδα και ασφάλιση.

27. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΠΙΠΕΔΟ ΖΩΗΣ

Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα σε ένα αξιοπρεπές επίπεδο ζωής: να έχουν φαγητό, ρούχα και να ζουν σε ένα ασφαλές σπίτι, ώστε να έχουν ομαλή σωματική, πνευματική, ψυχική, ηθική και κοινωνική ανάπτυξη. Αν οι γονείς τους δεν μπορούν να τους τα προσφέρουν, η Πολιτεία πρέπει να τους βοηθάει.

28. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα να πηγαίνουν στο σχολείο, να έχουν ίσες ευκαιρίες σε αυτό. Η Πολιτεία πρέπει να παίρνει μέτρα ώστε τα παιδιά να εγγράφονται και να μη διακόπτουν το σχολείο. Τα μέτρα για τη σχολική πειθαρχία πρέπει να σέβονται τα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια των μαθητών.

29. ΣΤΟΧΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η εκπαίδευση πρέπει να βοηθάει τα παιδιά να αναπτύσσουν τις ικανότητες και την προσωπικότητά τους, και να μαθαίνουν να σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, τους διαφορετικούς πολιτισμούς και το φυσικό περιβάλλον.

30. ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ

Τα παιδιά που ανήκουν σε εθνικές, γλωσσικές ή θρησκευτικές μειονότητες έχουν το δικαίωμα να αναπτύσσουν τη δική τους πολιτιστική ζωή, να χρησιμοποιούν τη γλώσσα τους και να ασκούν τη θρησκεία τους.

31. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα να ξεκουράζονται, να έχουν ελεύθερο χρόνο, να παίζουν, να ψυχαγωγούνται και να ασχολούνται με πράγματα που τα ενδιαφέρουν.

32. ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από την οικονομική εκμετάλλευση και από οποιαδήποτε επικίνδυνη εργασία μπορεί να βάλει σε κίνδυνο την εκπαίδευση, την υγεία ή την ανάπτυξή τους. Η Πολιτεία πρέπει να ρυθμίζει, σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις, τα κατώτατα όρια ηλικίας, τα ωράρια και τις συνθήκες εργασίας για ανηλίκους, όπως και την επιβολή ποινών σε όσους τα παραβιάζουν.

33. ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από την παράνομη χρήση ναρκωτικών ουσιών, αλλά και να μη χρησιμοποιούνται στην παραγωγή και τη διακίνηση τους.

34. ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΒΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

Είναι υποχρέωση της Πολιτείας να προστατεύει τα παιδιά από κάθε μορφή σεξουαλικής βίας και εκμετάλλευσης, όπως ο εξαναγκασμός σε σεξουαλική δραστηριότητα, η πορνεία και η πορνογραφία.

35. ΑΠΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΑΙΔΙΩΝ

Τα κράτη οφείλουν να παίρνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να εμποδίσουν τις απαγωγές, την πώληση και το δουλεμπόριο των παιδιών.

36. ΑΛΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από οποιαδήποτε άλλη μορφή εκμετάλλευσης που μπορεί να βλάπτει την ευημερία τους.

37. ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΣΤΕΡΗΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Κανένα παιδί δεν πρέπει να υποβάλλεται σε βασανιστήρια ή άλλη απάνθρωπη ή εξευτελιστική τιμωρία. Η θανατική ποινή και η ισόβια φυλάκιση απαγορεύεται να επιβάλλονται σε παιδιά. Η σύλληψη και η κράτηση ανηλίκων πρέπει να είναι σύμφωνη με τον νόμο, να έχει την ελάχιστη δυνατή χρονική διάρκεια και να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της ηλικίας τους.

38. ΕΝΟΠΛΕΣ ΣΥΡΡΑΞΕΙΣ

Σε περίπτωση πολέμου, τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται. Απαγορεύεται να συμμετέχουν σε εχθροπραξίες παιδιά κάτω των 15 ετών.

39. ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΠΑΙΔΙΟΥ-ΘΥΜΑΤΟΣ

Η Πολιτεία πρέπει να φροντίζει τα παιδιά που είναι θύματα παραμέλησης, κακομεταχείρισης, εκμετάλλευσης ή πολέμων και να ξεπερνούν τα τραύματά τους και να συμμετέχουν φυσιολογικά στην κοινωνική ζωή.

40. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ/ΠΟΙΝΙΚΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ

Κάθε παιδί ύποπτο, κατηγορούμενο ή καταδικασμένο για μια παράνομη πράξη έχει το δικαίωμα να αντιμετωπίζεται με αξιοπρέπεια, ανθρωπισμό και σεβασμό στις ανάγκες του, να ενημερώνεται για την υπόθεσή του σε γλώσσα που καταλαβαίνει και να έχει νομική βοήθεια για να μπορεί να υπερασπίζεται τον εαυτό του.

41. ΕΥΝΟΪΚΟΤΕΡΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Αν οι νόμοι μια χώρας προστατεύουν καλύτερα τα δικαιώματα των παιδιών από ό,τι αυτή η Σύμβαση, τότε εφαρμόζονται οι νόμοι της χώρας.

42. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Τα κράτη έχουν υποχρέωση να κάνουν γνωστά στους μεγάλους και στα παιδιά τις αρχές και το περιεχόμενο αυτής της Σύμβασης.

43-45. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

Μια ειδική Επιτροπή του ΟΗΕ παρακολουθεί την εφαρμογή της Σύμβασης σε όλα τα κράτη που την έχουν υπογράψει. Οι κυβερνήσεις οφείλουν να στέλνουν εκθέσεις κάθε πέντε χρόνια και η Επιτροπή, αφού τις εξετάσει, τους απευθύνει τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις της.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Όλα τα παιδιά έχουν δικαιώματα που προβλέπονται από νόμους και διεθνείς συμβάσεις. 192 χώρες σε όλο τον κόσμο έχουν υπογράψει τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού του ΟΗΕ (1989).

Η Σύμβαση αποτελεί νόμο της χώρας μας από το 1992.

Πολλά παιδιά αναγκάζονται να εγκαταλείψουν πρόωρα το σχολείο. Αλλά το σχολείο είναι για τα παιδιά όπως το οξυγόνο για τη ζωή μας. Το σχολείο και η εκπαίδευση είναι δικαίωμα των παιδιών και κανείς δεν μπορεί να τους το στερεί. Όπου υπάρχει ένα παιδί που αναγκάζεται να εγκαταλείψει το σχολείο, πρέπει να υπάρχουν κάποιои από μας για να το στηρίξουμε να επιστρέψει στα θρανία.

